

## Čís. 4510.

V druhém případě § 81 tr. zák. se nevyžaduje, by vrchnostenská osoba konala skutečně svůj úřad (službu) v době, kdy pachatel předsevzal jednání, směřující k vynucení úředního (služebního) úkonu; zákon stíhá tu již každé násilí v předchozí větě blíže vyznačené, spáchané na vrchnostenské osobě v určitém vztahu k její úřední (služební) povinnosti.

(Rozh. ze dne 25. října 1932, Zm II 197/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 10. dubna 1931, napadající rozsudek, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem útisku podle § 2 zákona č. 309/1921 sb. z. a n. a nikoliv zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák., jak bylo žalováno, zrušil napadený rozsudek v tomto výroku, jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

## d ů v o d ů:

Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje hmotněprávní zmatek podle § 281 č. 10 tr. ř. jen co do odsouzení obžalovaného pro přečin útisku. Jest odůvodněná. Obžaloba, kvalifikovavší trestnou činnost pachatelovu na Dr. Ladislava S-ém původně jako zločin veřejného násilí podle § 99 tr. zák., byla při hlavním přelíčení pozměněna na zločin veřejného násilí podle § 81 tr. zák., spáchaný tím, že obžalovaný městskému zvěrolékaři, tedy osobě v § 68 tr. zák. uvedené, když konala službu, nebezpečnou pohrůzkou se zbraní v ruce se zprotivil, by na ní vynutil nějaké konání, totiž povolení k výseku masa. I bez této změny obžaloby veřejným obžalobcem byl nalézací soud podle § 262 tr. ř. oprávněn, a ovšem i povinen zažalovanou trestnou činnost pachatelovu právně zhodnotiti po případě i odlišně od obžaloby. Bylo mu tudíž uvažovati nejen o právním znaku nebezpečné pohrůzky, směřující k vynucení úředního konání, nýbrž i o skutečnostech napovídajících stav násilného vztažení ruky. Rozsudek vylučuje skutkovou podstatu zločinu podle § 81 tr. zák. jen z toho důvodu, že prý tu není nezbytný předpoklad, totiž zprotivení se v době, kdy veřejný činitel vykonával svůj úřad a svoji službu. Toto právní hledisko je však v souzeném případě mylné. Zločin veřejného násilí »násilným vztažením ruky na osoby vrchnostenské nebo nebezpečným jim vyhrožováním ve věcech úředních« je v § 81 tr. zák. rozčleněn ve dvě hlavní skutkové podstaty: V prvé násilí za okolností v zákoně uvedených směřuje podle obmyslu pachatelova ke zmaření úředního výkonu, ve druhé k vynucení úředního jednání nebo konání služby. V tomto druhém případě zákon nevyžaduje, by vrchnostenská osoba konala skutečně svůj úřad (službu) právě v té době, kdy pachatel podnikne trestné jednání, směřující k vynucení určitého úředního (služebního) úkonu. Skutečnost, že povaha úřadu a služba ve mnohých od-

větvích veřejné administrativy je toho druhu, že výkon služby veřejného orgánu není co do své platnosti vázán na určitou dobu a na určité služební místo, a že kdykoliv, po případě i v místě od úředních místností odlišném (v souzeném případě ve vlastní domácnosti městského zvěrolékaře) může být proveden jako úřední působnost vrchnostenské osoby, ať již z vlastního popudu nebo na zakročení stran neb osoby třetí, (činnost bezpečnostní stráže, lesního personálu, úředního lékaře, zvěrolékaře a pod.), vyžaduje ochrany veřejné moci před zevním nátlakem a před útoky, jež jsou vylíčeny v § 81 tr. zák. (a i v § 68 tr. zák.) i, jestliže úřední působnost vrchnostenské osoby ještě sice nezačala, podle úmyslu pachatelova má však být násilím vynuceno právě určité konání úřadu nebo služby náležející do jejího úředního působení. Doslov a větná úprava předpisu § 81 tr. zák. též dokazuje, že v druhém případě této normy stihá zákon již každé násilí v předcházející větě blíže vyznačené, spáchané na vrchnostenské osobě v určitém vztahu k její úřední (služební) povinnosti. Pro správnost tohoto výkladu zákona mluví již odloučení druhé skutkové podstaty (vynucení) od první (zmaření) středníkem; rovněž doslov »některého z činů těchto se dopuští«, neboť pod »činem« jest tu vzhledem k odlišnosti úmyslu rozuměti jen samotný zevní projev vůle pachatelovy, totiž »zprotivení se nebezpečnou pohrůžkou nebo skutečným násilným vztažením ruky, třebaže beze zbraně«, bez ohledu na další skutečnosti čin provázející. Také předpis § 153 tr. zák. podobně trestá uškození na těle spáchané na veřejném úředníku atd., nejen při vykonávání jeho povolání, nýbrž i pro toto vykonávání. Skutková zjištění, jež rozsudek učinil, podřazuje činnost pachatelovu pod § 2 zák. o útisku, neponechávají pochybnosti o tom, že správné hledisko prvního soudu na řešenou otázku mohlo vésti nalézací soud též k jinému právnímu zhodnocení zažalovaného skutku. Je proto zmateční stížnost státního zastupitelství, tuto vadnost uplatňující, odůvodněna; bylo proto rozsudek zrušiti jako zmatečný podle § 281 čís. 10 tr. ř. Poněvadž se pak první soud při svém mylném právním názoru vůbec nezabýval již dalšími zákonnými znaky zločinu podle § 81 tr. zák., otázkou, zda pohrůžky obžalovaného byly povahy nebezpečné, aniž, zda mávání holí proti Dr. S-ému již o sobě je násilným vztažením ruky, a nezjistil takto vše, co je nezbytné pro právní rozhodnutí, nemůže zrušovací soud podle § 288 čís. 3 tr. ř. rozhodnouti přímo ve věci samé, i bude úkolem prvního soudu při novém projednání věci a rozhodování učiniti další skutková zjištění též v tomto směru.

### Čís. 4511.

**Z ustanovenia § 8 odst. II. č. 3 zák. č. 533/19 Sb. z. a n. plyní, že len tí výrobcovia vína alebo iných, v § 1 č. 1 a 2 cit. zák. menovaných nápojov, sú oslobodení od povinnosti platiť všeobecnú daň nápojovú z množstva vyrobených nápojov neprevyšujúceho maximum vymedzené v prevádzacom nariadení, ktorí vyrábajú víno alebo výšspomenuté nápoje pre vlastnú spotrebu, neobchodujú nimi, ani ich nečapujú.**

(Rozh. z 25. októbra 1932, Zm IV 365/32.)